

ukrenile po zakonu z dne 5. maja 1869, drž. zak. št. 66, izjemne odredbe, se po § 7., lit. b, navedenega zakona rok za polaganje dolžnih izvodov tiskovin, ki jih je v zmislu § 17. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862, drž. zak. št. 6, iz l. 1863., oddajati pri varnostnem oblastvu kraja njih izdaje, oziroma na krajih, kjer ima c. kr. državno pravdnštvo svoj sedež, tudi pri tem določuje, tako:

Periodične tiskovine se morajo tri ure pred izdajo ali razpošiljavo, vse druge neperiodične tiskovine po 8 dni pred izdajo položiti pri navedenih oblastvih.

To se daje na občno znanje.

C. kr. drželno predsedstvo.

C. kr. deželni predsednik:
Schwarz.

Njega c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je najmilostiveje blagoizvolilo izdati sledeči Najvišji rokopis in manifest:

Ljubi grof Stürgkh!

Odločil sem se naročiti ministru za Svojo hišo in za zunanje stvari, naj kraljevi srbski vladi notificira, da je med monarhijo in Srbijo nastopilo vojno stanje. V tej usodopolni uri čutim potrebo, obrniti se na Svoje ljubljene narode. Naročam vam torej, da obče objavite priloženi manifest.

V kopališču Ischl, dne 28. julija 1914.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

MOJIM NARODOM!

Bila je Moja najiskrenejša želja, da bi leta, ki so mi še usojena po milosti Božji, posvetil delom miru in da bi Svoje narode obvaroval težkih žrtev in bremen vojne. Toda Božja previdnost je odločila drugače.

Spletke sovražstva polnega nasprotstva me silijo po dolgih letih miru zagrabiti za meč, da varujem čast Svoje monarhije, da branim njen ugled in njeno stališče kot sila, da varujem njeno posestno stanje.

Z nehvaležnostjo, ki hitro pozabi, je kraljevina Srbija, ki smo jo od prvih početkov njene državne samostojnosti do najnovejšega časa Moji predniki in Jaz podpirali in pospeševali, je že pred leti nastopila pot odkrite sovražnosti zoper Avstrijsko-Ogrsko.

Ko sem po treh desetletjih blagoslovljenega dela miru v Bosni in Hercegovini razširil Svoje vladarske pravice na ti deželi, je ta Moja odredba v kraljevini Srbiji, koje pravice se nikakor niso kršile, vzbudila izbruh nebrzdane strasti in najsrditejšega sovražstva. Moja vlada se je takrat poslužila lepe predprave močnejšega in je v najskrajnejši prizanesljivosti zahtevala od Srbije samo znižanje njene vojske na mirovni stalež in obljubo, da bo v bodoče hodila pot miru in prijateljstva.

Isti duh zmernosti je vodil Mojo vlado, da se je omejila na varovanje najvažnejših življenjskih pogojev monarhije, ko se je Srbija pred dvema letoma bojevala s turško državo. Temu vedenju se je imela Srbija v prvi vrsti zahvaliti za dosego vojnega namena.

Nada, da bode srbska kraljevina cenila potrepljivost in ljubezen Moje vlade do miru in da bo izpolnila svojo besedo, se ni uresničila.

Vedno višje plameni sovražstvo zoper Mene in Mojo rodovino, vedno bolj neprikrito se pojavlja stremljenje s silo odtrgati neločljiva ozemlja avstrijsko-ogrsko.

Zločinska gonja sega čez mejo, da bi na jugovzhodu monarhije izpodkopala temelje državnega reda, da bi narod, kateremu naklanjam v očetovski ljubezni Svojo polno skrb, omajala v njegovi zvestobi do vladarske rodovine in domovine, da bi doraščajočo mladino premetila in jo naščuvala k hudodelnim dejanjem blodnosti in veleizdaje. Cela vrsta morilnih naklepov, po načrtu pripravljena in izvršena zarota, ki se je strašno posrečila in v srce zadela Mene in Moje zveste narode, je daleč vidni krvavi sled tistih tajnih spletk, ki so se započele in vodile iz Srbije.

Ta neznosna gonja se mora ustaviti, neprestanim izzivanjem Srbije se mora narediti konec, ako se naj ohrani čast in dostojanstvo Moje monarhije neomadeževano in ako se naj ne pretresa neprenehoma njen državni, gospodarski in vojaški razvoj.

Zaman je naredila Moja vlada še zadnji poskus, doseči ta cilj z mirnimi sredstvi, Srbijo pripraviti z resnim opominom, da krene na drugo pot.

Srbija je zavrnila zmerne in pravične zahteve Moje vlade in je odklonila izpolniti tiste dolžnosti, kojih izpolnjevanje je v

življenju narodov in držav naravna in potrebna podlaga miru.

In tako se moram odločiti s silo orožja ustvariti neobhodno potrebna poročstva, ki naj zagotovijo Mojim državam mir v notranjosti in trajni mir na zunanju.

V tej resni uri se popolnoma zavedam cele dalekosežnosti Svojega sklepa in Svoje odgovornosti pred Vsemogočnim.

Preskusil in uvaževal sem vse.

Z mirno vestjo nastopam pot, ki mi jo kaže dolžnost.

Jaz zaupam Svojim narodom, ki so se v vseh viharjih vedno v složnosti in zvestobi družili okoli Mojega prestola in ki so bili za čast, velikost in moč domovine vedno pripravljeni za najhujše žrtve.

Jaz zaupam hrabri avstrijsko-ogrski vojni moči, polni požrtvovalnega navdušenja.

In Jaz zaupam Vsemogočnemu, da podeli zmago Mojemu orožju.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Do preklica pošiljajte vse dopise na naslov našega lista v Ljubljano, Učiteljska tiskarna.

Učiteljska protialkoholna zveza

je zborovala ob priliki protialkoholnega tabora na Brezjah dne 20. julija. Glavne točke iz obilne snovi, ki se je na zborovanju obravnavala, so sledeče:

1. Pridobiti je treba vse slovensko učiteljsko za »Učiteljsko protialkoholno zvezo«. V vsakem okraju se ustanovi pododbor 3 članov-agitatorjev, ki skrbijo za predavanja in podrobno delo.

2. Protialkoholno delo se mora razširiti na vse slovenske šole. Začeti je takoj s pričetkom šolskega leta. Slov. šolska Matica izda spis, v katerem bo tudi navodilo za enotno postopanje. Na koncu bodo pridane tabele, katere si bo lahko vsak sam povečal in jih s pridom uporabljal.

3. Da se bo dobilo natančnejšo sliko o stanju protialkoholnega dela, se sestavi statistiko učiteljskega, otrok in sploh pregled vsega delovanja na tem polju v šoli.

4. Učiteljsko vpelje v šolo protialkoholne tabele.

5. Razširja naj se protialkoholno bdelo, zlasti »Zlato dobo«. Poskusi se izdajati majhen protialkoholni list za mladino, ki bi se razširjal med ljudstvo kot priloga drugim razširjenim listom, ki bi bili voljni to storiti. V stanovskih listih moramo dobiti stalen kotiček.

6. Odbor sestavi do Božiča pravila za »Učiteljsko protialkoholno zvezo«, da postane ta samostojno društvo. Pravila se objavijo v obeh stanovskih glasilih.

Zborovanje je bilo prav živahno, da si smo bili same »puščobe« ob malinovu. Bilo nas je 17 z zastopniki sosednjih kronovin. Pač žalostno dejstvo, da je med nami še tako malo zanimanja za treznostno gibanje. Prav učitelj-vzgojitelj ima žalostne izkušnje z otroki alkoholikov pri svojem poklicu. Saj vemo le predobro, kako napredujejo otroci, ki nosijo na sebi greh staršev od prvega početka! O vzgoji brez treznosti pa sploh govoriti ni. Kakšen razloček je med učenim ali preprostim pijancem? — V alkoholu utone vse dobro in lepo, utone ves tvoj trud. Le v treznosti je bodočnost naroda, brez treznosti pa ni blagostanja, ni napredka. In dandanes pri hudem boju za obstanek moramo pač gledati, da porabimo dobro vse duševne in telesne sile, da se vzdržimo na površju, da nas ne potlačijo številnejši in podjetnejši sosedje. In kdo nam uniči več sil, več moči, kdo ukrade več časa in premoženja, kakor alkohol, kateremu pa ob vsaki priliki kličemo kakor blazni: Živio, živio, živio!!! Ljudje božji, to je vprašanje, preko katerega zamaž poskušamo naprejš! Predvsem je naš narod tu potreben vzgoje. Odprimo mu oči, da spozna v alkoholu ono strašno zlo, ki nas ubija duševno in telesno. Pokažimo ljudstvu doždevnega največjega prijatelja in dobrotnika v pravi luči. Kdor se ne upa nič opraviti pri odraslih, naj stori to pri mladini, da ne bodo le prazne besede: Nadebudna mladina, naš ponos, poročstvo boljše bodočnosti itd. Vzgojimo mladino trezno, poučujmo jo vsestransko o škodljivosti alkoholizma, utrjujmo jo v tem vedno z besedo in vzgledom — da, tudi z vzgledom, ker vzgledi vlečejo. Če smo to storili, šele smemo pričakovati lepše bodočnosti.

Že slišim stare ugovore: Ekstrem! Zakaj pa je Bog ustvaril zlato kapljico? Za potrebo piti je dobro. Vsak naj pije po pameti. Itd. itd. Nekaterim se zdi to gibanje le stvar gotove stranke, posameznih ljudi, pri katerih ni vse v redu. Velikanska zmota! Kakor ta kuga ugonablja ves narod, tako mora ves narod nastopiti proti njej. Tu ni politike, ne stanov, no-

bene razlike; tu so le ljudje-dobrotniki, ki jim je na srcu rešitev, napredek, sreča bližnjega, domovine, človeštva.

No, k raznim ugovorom in izgovorom se povrnem ob drugi priliki. Za stvar navdušen bo gotovo le popolni abstinent, ker takozvani zmerni imajo pogosto le še preveč masla na glavi. Vsekako pa je že dokaj bolje. Stvar je pač tako potrebna in dobra, da je vse zabavljanje ne doseže. Utihi se še kak bratec, kateremu je abstinent neka grozna prikazen, a ne zamerimo mu; revež je pač s svojim običajnim mačkom prespal še mnogo, mnogo...

L. B.

Razgled.

Vojna nevarnost in hranilne vloge. Z ozirom na vojno nevarnost se ljudje velikokrat boje za njih hranilne vloge, ki jih imajo v hranilnicah in raznih bankah. Marsikdo zahteva, da se mu vloge izplačajo. Marskdo meni celo, da papirnat denar ni dober. Država sicer sme v potrebi vzeti vozove, živali in druge potrebščine za vojno, toda denarja, ki je shranjen v hranilnicah, se ne more lotiti. Hranilne vloge so nedotakljive. Ne prijatelj in ne sovražnik se jih ne sme lotiti. To naj si zapomnijo tisti, ki menijo, da je denar manj varen v hranilnici, kakor v kaki nogavici. Saj je vendar hranilnega denarja največ naloženega v posestvih, katera ne izginejo. Torej, kdo bi bil v tem oziru v strahu, naj ohrani mirno kri in ne povzroča z nervoznostjo nepotrebnega razburjenja. Ako so ljudje pametni, potem ne more v nobenem slučaju obstojati najmanjša nevarnost za katerokoli rajfajnovko. Zato z vsem poudarkom svarimo proti mrzlični prenašljivosti in nepremišljenosti strahopetnih ljudi. Denar v hranilnici je varen, med tem ko doma velikokrat ni varen. Torej razum!

Za sorodnike mobiliziranih. Državne podpore družinam. Sedaj, ko se bližajo resni dnevi, se vidi, kako je bilo prav, da se je v decembru 1912 izdal zakon, na podlagi katerega se zagotavljajo podpore družinam mobiliziranih. Ako je vpoklican rezervist ali nadomestni rezervist, ima njegova družina pravico do državne podpore. Kot sorodniki pridejo v prvi vrsti zakonska žena in otroci v poštev. Daje starši in sestre, otroci nezakonskih mater in nezakonske matere, ako prebivajo v državi in ako so avstro-ogrski državljani, oziroma spadajo v Bosno ali Hercegovino. Kot pomoči potrebni se smatrajo oni, ki živijo v večjem delu od zaslužka vpoklicanega. Podpora se določa vsako leto posebej in ne sme presegati večine povprečnega zaslužka.

Odredba v Bosni in Hercegovini. Pri deželniemu šefu fcm. Potioreku se je vršila minole dni konferenca, na kateri je sklenjeno, da se poddržajo vse v Bosni in Hercegovini se nahajajoče pravoslavne avtonomne šole. Na vseh srbskih srednjih šolah se uvede najstrožji disciplinarni red; dijaki bodo uniformirani in profesorji pod strogim nadzorstvom.

Omejitev medicinskega študija na dunajskem vseučilišču. Naučno ministrstvo je odredilo, da bodo v prvi letnik dunajske medicinske fakultete (I. in II. semester) sprejeli le 400 vseučiliščnikov. V prvi vrsti se bodo pri sprejemu ozirali na tiste, ki so doma na Nižjem Avstrijskem in v tistih kronovinah, ki nimajo vseučilišča z medicinsko fakulteto, in pa na dijake iz Bosne in Hercegovine, ki se morajo vpsati v času od 23. septembra do 8. oktobra. Dijaki iz drugih kronovin in inozemstva se sprejemajo le po prej imenovanih do števila 400 in se morajo do 12. oktobra ob 12. opoldne prijaviti. O njih sprejemu se bo sklepalo 13. oktobra. Vsak se mora pri vpisu tudi izkazati z domovinskim listom.

Iz naše organizacije. Štajersko.

Učiteljsko društvo za mariborski okraj zboruje v četrtek, dne 5. avgusta t. l. točno ob 10 uri. Spored: 1. Zapisnik o zadnjem zborovanju. 2. Dopisi. 3. Novi osnutki plačilnega zakona. 4. Društvene zadeve. 5. Slučajnosti. Obilne udeležbe pričakuje s tovariškimi pozdravi odbor.

Učiteljsko društvo za pol. okraj Ljutomer je imelo določeno zborovanje na 5. dan julija v Ljutomeru, ki pa zaradi slabega vremena ni bilo sklepčno. Ker je prišel predsednik zveze tov. Rajšp, poročat o Leherbundovem plačilnem osnutku, smo določili sestanek, na katerem se predsednik spomni bridke izgube, ki je zadela našo visoko vladarsko hišo in našo domovino, ter presrečno pozdravi navzočega predsednika Zveze, ki se ni ustrašil dežja ter prišel med nas. Tov. Rajšp nam

je podal jasno sliko plačilnega osnutka ter obljubil uveljaviti nekatere nasvetovane pripombe. Za temeljito poročilo kakor za trud, ki ga ima v boju za izboljšanje našega položaja, se tov. Rajšpu predsednik srčno zahvali. Pravo zborovanje se je vršilo v četrtek, dne 16. julija, pri Kapeli, ki je bilo dobro obiskano. Po običajnem pozdravu se spomni predsednik umrlega, pri vseh priljubljenega tovariša nadučit. Mihaliča, katerega spominu zakličejo navzoči »Slava!« Za tem omeni nekatere napake, ki ovirajo in motijo naša zborovanja ter jih je treba zaradi tega odpraviti.

Tovariš Cilensek je temeljito obdelal vprašanje o naši izobrazbi, omenjal pomanjkljivosti sedanjih učiteljskih ter priporočil samopomoč v lastni nadaljni naobrazbi. O zadnjem Zvezinem zborovanju je poročal tov. Maurič ter omenil posebno sramotno dejstvo, da se nahaja še toliko slovenskega učiteljskega izven organizacije. Ustavil se je pri točki o sanaciji naših listov, prebral imena naročnikov »Popotnika«. »Učiteljskega Tovariša« ter izrazil željo, da stori vsak svojo stanovsko dolžnost in deluje za izpolnjenje listov v gmotnem in duševnem oziru. Ker je bil čas kratek, je omenil predsednik iz osnutka učiteljskih plač le najvažnejše, poudarjajoč, da se je treba za uresničenje potegniti naši organizaciji z vso odločnostjo. Prav živahna debata se je vnela o nekaterih predlogih za letošnje uradno konferenco, osobito o krajnih zemljevidih ljutomerskega okrajnega glavarstva. Delegatom je bil izvoljen tov. Maurič, namestnik pa tov. Cvetko in tovarišica Jančlova. Ko se predsednik poslovil od vrle članice tov. Zerkovicheve ter želi srečo tov. vojakoma Velnarju in Luknerju, zaključilo dobro uspešno zborovanje.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 6. avgusta 1914, ob 10. uri predpoldan v hotelu »Avstrijca« v Slovenski Bistrici. Vzpored: Zadnji zapisnik, poročila, dopisi, reševanje raznih društvenih in stanovskih zadev; volitev delegatov za glavno Zvezino zborovanje po novih pravilih; eventualno predavanje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Književnost.

Kazipot Ljubljana-Gorenjsko, Postojna-Trst. Izdala in založila »Slovenska sokolska zveza«. Nismo še imeli tako lepega in preglednega kazipota po Kranjskem in Ljubljani v rokah, kakor je pričujoči. Tiskan je na najfinjšem papirju, obsega skoro sto strani in krasijo ga resne slike iz Ljubljane, slikovite Gorenjske in pa nedosežne Postojnske jame. Kdor se hoče poučiti o lepih naših krajih ali kdor hoče prepotovati ožjo našo domovino, naj si ga gotovo nabavi. Stane le 60 vinarjev, s pošto 70 vinarjev, in se dobiva pri »Slovenski sokolski zvezi«, v Narodni knjigarni in pri tvrdki L. Schwentner v Ljubljani. Ker je skupilo namenjeno za pokritje stroškov prepovedanega zleta, kazipot vsakomur priporočamo. Naj si ga vsakdo naroči!

Razpis umetniške nagrade. Da se okrase slovenske hiše s slikarskimi umotvori slovenske duše, narodne lepote in domačega čara, se je odločilo založništvo »Slov. Ilustrovanega Tednika«, da izda serijo žanrskih slik iz slovenskega ljudskega življenja. Kot prvo tako sliko hoče izdati za Novo leto 1915. žanrsko slikarstvo umetno iz kmečkega življenja koroških Slovencev. V to svrhu razpisuje založništvo nagrado 600 (šeststo) kron za najboljšo žanrsko sliko iz ljudskega živ-

Prav tako dobro ko
zrnata kava diši ob
pravilni pripravi
edino popolni kavini
nadomestek:
Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava.

Sam z dobrim mlekom
in malo sladkorjem
zaufit, je pristi
Kathreiner
pijača, kakršna
mora biti.

Kdor hoče kaj natančnejšega štati,
naj piše Kathreinerjevimi tovarnicam
za sladno kavo d. dr., Dunaj I.,
Annagasse 11. 2.

Ijenja koroških Slovencev. Slika bodi vseleaga značaja in predstavljaj n. pr. prizor narodne šege, navade, zabave, svatbe, žegnjanja, veselice, plesa pod lipo i. p. Vporablja naj se narodne naše sedanje ali pretekle dobe. Tekme se morejo udeležiti slovenski umetniki. Slika, ki ji prisodi umetniška jury, pomnožena z založnikom in urednikom »Slovenskega Ilustrovanega Tednika«, nagrado 600 (šeststo) kron, preide, v neomejeno last založnika S. I. T., ki izda po njej v najboljši tehniki izvršeno barvasto reprodukcijo v merilu 40x50 cm kot nagrado naročnikom S. I. T. Original slike bodi torej izvršen vsaj v merilu 80x100 cm. Slike za to tekmo je poslati na naslov uredništva S. I. T. najkasneje do 1. oktobra 1914. Založništvo in uredništvo »S. I. T.«

Album slik iz življenja pokojnega prestolonaslednika in njegove družine. Zbirka 16 krasnih slik, ki se dajo odločiti in porabiti kot razglednice, ali pa se v celoti lahko hranijo kot lep spomin. Cena tega krasnega albuma je zredno nizka in znaša samo 1 K, tako, da stane torej posamezna slika samo 6 vinarjev. Vsaka slika odnosno razglednica je umetniško dovršena ter po svoji izvršitvi daleč presega vse podobne slike, kar jih je dosedaj izšlo. Slike, združene v tem albumu, pred očujejo najznačilnejše dogodke iz življenja pokojnega prestolonaslednika, iz katerih je posebno razviden njegov ljudomili značaj, moška moč ter skrb do lastne družine in vseh narodov velike avstrijske domovine. Ta krasni album se dobi in naroča v knjigotlačnicah in v Učiteljski tiskarni.

»Matica Slovenska« izda za 1914. I. te-le knjige: Slike z dežele, spisal Fr. Ks. Meško. 2. Izvirni roman »Prtinčarjevo pomlajenje«, spisal E. Kristan. 3. Izvirni roman »Njeno življenje« (motiv: materinsko trpljenje), spisala Zofka Kveder. 4. Slov. narodne pesmi. 5. Hrv.-srbske narodne pesmi (lirske). 6. Shakespeare: »Sen kresne noči« in »Komedija zmešnjav«, prevlel O. Župančič. 7. Korespondenca dr. Jos. Vošnjaka, I. del, uredil dr. D. Lončar. — Prosimo lepo poverjenike in člane, naj nemudoma pošljejo udmino za tekoče leto. Vabimo vljudno vse tiste, ki do zdaj še niso Matičarji, naj blagovolijo pristopiti. Članarina znaša letno 4 K, ustanovnina 100 K.

Slovenska Žena, glasilo slovenskih žen. Te dni sta izšli št. 11. in 12. prvega letnika tega za napredek slovenskega ženstva tako važnega lista. Vsebina teh dveh zvezkov je sledeča: 1. Marija Dolinarjeva: Na planini. 2. Branislav Nušič: Moje bistro dete. 3. Matilda K.: Mojemu sinku. 4. Matilda K.: Gorje. 5. Matilda K.: Hrepenenje. 6. Matilda K.: V daljavo. 7. M. Gregoričeva: O naprstniku. 8. Hasanova: Sanje in resnica. 9. Ženski poklici. 10. Ženski študij. 11. Iz socialnega življenja žen. 12. Slovensko žensko gibanje. 13. Žene v javnosti. Uredništvo pravi v svojem oklicu: »Po dolgem času je izšel prvi letnik »Slovenske Žene«. Materialen uspeh ni ugoden. Da list ni redno izhajal, je bil vzrok predvsem ta, da upravnštvo ni moglo pokrivati velikih tiskarniških stroškov, ker naročnice niso redno plačevale naročnine.« Resnica je, da se mora pri nas vsak list boriti z velikimi gmotnimi težkočami. In če upoštevamo dejstvo, da je skrajni čas, da se začne tudi naše ženstvo bolj zanimati za vse panoge javnega življenja, tedaj uvidimo tudi velikansko važnost in potrebo slovenskega ženskega lista. In naše mnenje je, da bi ne smelo biti slovenske žene, slovenskega dekleta, ki bi ne bila naročena na »Slovensko Ženo«. Mi le pozdravljamo izdajateljstvo, da se ne boji ogromnih stroškov, da ni izgubilo poguma in da bo list še nadalje izhajal. Dolžnost slovenskega ženstva pa je zdaj, da list naroči. Uredništvo in upravnštvo lista je v **Spodnji Šiški—Ljubljana**. List velja za vse leto 8 K, za učiteljice 6 K.

Kranjske vesti.

—r— **Urednik našega lista,** tovariš Engelbert Gangl, je mobiliziran. Ko je prvo noč korakal s svojimi vojaškimi tovariši proti Sv. Luciji, je izpodrsnil v temi noči v skalnati prepadi ter si zlomil levo roko v zapestju. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljani, kjer so mu uravnali in obvezali roko. Želimo mu od srca, da srečno okreva.

—r— **Poročil se je** dne 27. julija tovariš Tit Grčar, učitelj v Št. Rupertu, s tovarišico Minko Likarjevo, učiteljico v Št. Rupertu. Bilo srečno!

—r— **Deželna gospodinska šola** v Šmihelu pri Novem mestu prične novo šolsko leto s 1. oktobra 1914. Šola je enoletna in traja od oktobra do konca julija. V šolo se sprejme 12 notranjih gojenk. Gojenke stanujejo v zavodu šolskih sester de Notre Dame in plačujejo za hrano

in stanovanje po 30 K na mesec. Za gojenke iz Dolenjskega, ki so podpore potrebne, dovoljuje deželni odbor 6 ustanov po 15 K na mesec, to je polovico preskrbnine, ki jo je plačevati redni šolskih sester. Prošnje za sprejem in za ustanove je predložiti do 1. septembra t. l. na vodstvo deželne gospodinske šole v Šmihelu, p. Kandija, kjer se dobe tudi vsa podrobna pojasnila.

—r— **Tečaj za uporabo sadja in zelenjadi** priredi kranjska kmetijska šola na Grmu od 31. avgusta do 4. septembra s sledečim vzporedom: V ponedeljek, 31. avgusta, od 2.—4. popoldne: Pomen konzerviranja sadja in zelenjadi. Vzroki pokvarjenja sadja. Od 4. do 6.: Praktične vaje v sadni kuhinji. V torek, 1. septembra od 8. do 10. ure popoldne: Kipenje. Kisanje zelenjadi. Konzerviranje zelenjadi v kozarcih in pušicah. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje. Popoldne od 2.—4. ure: Naprava marmelad (zalzna), mozge (povidla) in zdriza. Od 4.—6. ure: Praktične vaje v sadni kuhinji. V sredo, 2. septembra, od 8.—10. ure popoldne: Vlaganje sadja v kozarce (naprava kompota). Shranjevanje sadnih konserv. Od 10.—12. ure: Praktične vaje v sadni kuhinji. Popoldne: od 2.—4. ure: Naprava soka iz jagodičevja in drugega sadja. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v sadni kuhinji. V četrtek, 3. septembra: Dopoldne od 8. do 10. ure: Sušenje sadja in zelenjadi. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v sušenju. Popoldne od 2. do 4. ure: Obiranje in spravljanje (shranjevanje) sadja. Vlaganje sadja v za-boje, košarice in sode v svrhu kupčije. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v sadovnjaku in sadni kleti. V petek, dne 4. septembra: Dopoldne od 8. do 10. ure: Naprava sadjevca (mošta). Sestava sadja in mošta. Kipenje mošta. Naprava octa. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v sadni kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Ravnanje s sadjevcem, boleznimi sadjevca in ravnanje s pokvarjenim sadjevcem. Od 4. do 5. ure: Praktične vaje v vinski kleti. — Predavanja prve tri dni, oziroma štiri dni so namenjena našim gospodinjim in dekletom. Od 3. do 4. septembra pa gospodarjem. Tečaja se je udeležiti vseh 5 dni ali pa tudi samo prve 3, oziroma 4 dni ali pa tudi zadnja dva dneva. Ker se sprejme z ozirom na praktične demonstracije le omejeno število udeležencev, se je treba prijaviti do 20. avgusta. Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem s Kranjskega, ki za podporo pravočasno po dopisnici prosijo, povrne ravnateljstvo stroške za pot do novega mesta in za prehrano po 1 K 50 v na dan. Vendar se izplača podpora le tistim, ki se jim je izrečno dovolila. Priglasilo je pristaviti tudi, katere dneve se misli dotičnik udeležiti tečaja. Prošnje za podporo in priglasila je nasloviti na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, pošta Kandija, Kranjsko.

Štajerske vesti.

—š— **Zahvala.** Ob 25letnem nadučiteljevanju na Humu, ob imenovanju tukajšnjim častnim občanom ter ob spolnjeni 60letnici so se mene ljubi tovariši, kakor cenjene tovarišice in drugi prijatelji v tolikem številu s pristrčnimi častitkami spominjali, da mi ni mogoče vsakemu posebej izreči zahvalo. Zato tem potom starim in mladim tovarišem, tovarišicam in drugim prijateljem kličem: »Srčna hvala in krepk Bog živi!« Anton Porekar, nadučitelj, Hum, p. Ormož.

Goriške vesti.

—g— **Zrelostni izpiti na c. kr. ženskem učiteljskem v Gorici.** — Minuli teden so se izvršili na ženskem učiteljskem zrelostni izpiti. Izpraševalni komisiji je predsedoval šolski svetnik dr. Kos. Izpiti so prebile kandidatkinje, in sicer za slovenski učni jezik: Balanč Gabrijela, Batič Antonija, Bratuž Davorina, Budal Pavla, Fleiss Andrijana, Jereb Marija, Klančič Josipina, Križnič Helena, Kurner Marija, Mlekuž Zora (z odliko), Mozetič Zora, Omanhen Slavica, Pahor Marjeta (z odliko), Pavlin Antonija, Torkar Olga, Skerl Karolina (z odliko), Toroš Antonija, Uršič Amalija, Vodopivec Leopoldina, Vyzourek Marija, Weber Josipina; za slovenski in hrvaški učni jezik: Jurenčič Dragica, Perčič Terezija, Tomac Josipina; za slovenski in nemški jezik: Bratuž Doroteja (slov. z odliko), Čuček Valerija in Čuš Olga (obe z odliko slovensko in nemško), Janežič Ema, Koser Julija (nemško z odliko), Lah Albina in Pečar Pavla (obe slovensko in nemško z odliko), Picklerle Marija, Rozman Josipina (slov. z odliko), Strel Ivana, Trobej Cecilija, Urh Ljudmila (slov. z odliko), Vinšek Nada (slov. in nemško z odliko), Zupančič Terezija (slov. z odliko), Zejn Berta (slov. in nemško z odliko).

Istrske vesti.

—i— **Umril je** v Podgrajah v Istri nadučitelj Hinko Persoglia, 74 let star. Zadel ga je kap. Služboval je 54 let, v Podgrajah je služil skoro 30 let. Živel je le za šolo in svoji ženi in sinu. Pogreba (dne 20. t. m.) so se mogli udeležiti zaradi neprimerne časa samo 2 tovariša in ena tovarišica s Kranjskega. Naj v miru počiva!

Splošni vestnik.

»Slovenski Ilustrovani Tednik« bo redno izhajal ter bo priobčeval slike o najnovejših dogodkih, ker je stopil v zvezo z ilustracno centralo na Dunaju, ki ima več posebnih vojnih poročevalcev-fotografov. Ta teden priobči »Slovenski Ilustrovani Tednik« sledeče slike: Nadvojvoda Friderik, najvišji poveljnik avstrijske armade, v krogu višjih častnikov v Ljubljani, baron Giesl, tisda, slike z Bosne, Zemuna, Beograda itd. itd. »Slovenski Ilustrovani Tednik« se dobiva po vseh trafikah, knjigarnah in na kolodvorih izvod po 22 v. Naročite se nanj, stane četrtletno le 2 K 50 v. Naročnino je poslati naprej.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Radivoj Korene.

Last in založba »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonošno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani.

registrirana zadruga s omejenim jamstvom.

Promet do 31. julija K 128.161.89.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2.2.—1/2.3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 30 h v pošt-nih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec v Gorici

Tržaška ulica števil. 16 v lastni hiši

in Tekališče Fran Jožefa št. 39.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetijske šole.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov

za vsak stan.

Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.

Velecenj. učiteljstvo opozarjamo na zbirko pesmi, ki so izšle v »Učiteljski tiskarni«. To je lepa Engelbert Ganglova knjiga

„Moje obzorje“,

ki se dobiva po vseh knjigarnah, kakor tudi v »Učiteljski tiskarni«. Cena lično vezani knjigi je 3 K. Po pošti 20 h več.

Naj bi ne bilo učiteljice in ne učitelja, ki bi ne imel v svoji knjižnici te lepe knjige.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10

obstoji od leta 1883.

Vzorci poštnine prosto!

Izredno nizke cene!

Orgle, harmonije piana in pianina

dobavi c. kr. dvorni dobavitelj

Jan Tuček

Kutna Hora, Češko.

Pošilja cenike brezplačno in franko.

Prva gorenjska razpošiljalnica

IVAN SAVNIK

Kranj

172

razpošilja na vse strani sveta najmodernejše in najtrpežnejše klobuke v vseh cenah in oblikah od kron 3— dalje.

Cevlje za dame in gospode prvovrstne kakovosti prodaja pod konkurenčno ceno.

Za neugajajoče se vrne denar.

Meseca avgusta izide bogato ilustrovan cenik.

Manufakturna trgovina

J. Grobelnik,

prej Frano Souvan sin

Ljubljana, Mestni trg 22 nasproti lekarne.

Posebno bogata zaloga

sukna za moška oblačila !!

Najboljši nakupni vir

modernih blagov za ženske obleke

iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti

rut in šerp.

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in garnitur.

Izkušeno dobri šifoni, platuid, kotenine in drugo belo blago.

Zunajna naročila se točno izvršujejo.

P. n. učiteljstvu pri nakupu posebne ugodnosti glede cen in plačila.